

Крыніца: adu.by Нацыянальны інстытут развіцця адукацыі
Дэма-версія практычнага задання для экзамена па гісторыі Беларусі, для
навучэнцаў 9-х класаў (2022/2023 навучальны год). Білет 11. Варыянт 5

Білет 11

**Практычнае заданне. Вываленне Беларусі ад нямецка-фашысцкіх
захопнікаў.**

Распрацоўнікі задання:

Саўчкоў Уладзіслаў Канстанцінавіч, ДУА «Дзмітрыеўская сярэдняя школа
Клічаўскага раёна»

Такарук Раіса Дзмітрыеўна, ДУА «Нясяцкая сярэдняя школа Клічаўскага
раёна»,

Чамрова Маргарыта Вітальеўна, ДУА «Перакоўская сярэдняя школа
Клічаўскага раёна»,

Шымановіч Вольга Васільеўна, ДУА «Сярэдняя школа № 1 г.Клічава»

Адкажыце на наступныя пытанні:

1. З апорай на крыніцу №1 (картасхема) назавіце ваенную аперацыю і пералічыце назву франтоў, якія прымалі ў ёй удзел. (2 узровень)
2. З апорай на крыніцу №2 (гістарычны дакумент) назавіце этап аперацыі, які праводзіўся партызанскім рухам. У чым заключалася задача партызанскага руху ў рамках гэтай аперацыі? (3 ўзровень)
3. З апорай на крыніцу №3 (фотаздымак)параўнайце два маршы. Калі і для чаго, на вашу думку, былі праведзены гэтыя маршы? Растлумачце свой адказ. (4 ўзровень)
- 4.Дакажыце, што аперацыя па вызваленні Беларусі ад германскіх захопнікаў мела стратэгічнае значэнне.(5 ўзровень)

Крыніца №1

«Беларуская наступальная аперацыя (23 чэрвеня - 29 жніўня 1944 г.)»

(гл. карту ніжэй)

Крыніца №2

З Пастановы ЦК КП(б) Беларусі «Пра разбурэнне чыгуначных камунікацый супернікаmetaдам "рэйкавай вайны"»

«...У тыле нямецка-фашысцкіх полчышчаў, якія часова захапілі Беларусь, з нябачанай разлютаванасцю і зацятасцю разгарэлася партызанская барацьба беларускага народа па руйнаванні гітлераўскай ваеннай машыны, знішчэнні злучынай арміі інтэрвентаў усімі даступнымі народам спосабамі. Асабліва сур'ёзныя ўдары партызаны і партызанкі наносяць на камунікацыях нямецкай арміі, вырабляюць крушэнні ваенных эшалонаў з войскамі, тэхнікай, боепрыпасамі, гаручай і зброяй, ваеннай маёмасцю, падрываюць чыгуначныя масты, узрываюць або спальваюць станцыйныя збудаванні, узрываюць і спальваюць і раз'ездах, разбіраюцца рэйкі на чыгунках.

Крыніца: adu.by Нацыянальны інстытут развіцця адукацыі

Партызаны і партызанкі сваімі баявымі дзеяннямі руйнуюць тыл суперніка, вымотваюць ворага, наносяць яму велізарныя страты ў жывой сіле і тэхніцы. Многія сотні воінскіх эшалонаў не даходзяць да фронту, ляцяць пад адхон ад рукі партызан-мсціўцаў.

Чыгункі, якія праходзяць праз Беларусь, на ўсім іх працягу знаходзяцца пад бесперапынным уздзеяннем партызанскіх атрадаў і дыверсійных груп, што мае вялікае значэнне ў зрыве аператыўных і стратэгічных задум суперніка. Разам з гэтым ЦК КП(б) Беларусі лічыць, што баявая праца беларускіх партызан па разбурэнні шляхоў падвозу суперніка можа і павінна быць узмоцнена, да гэтага ёсць усе перадумовы і магчымасці. Найважней з гэтых умоў з'яўляюцца: паўсюднае хуткае развіццё самога партызанскага руху, які прымае характар усенароднага руху супраць акупантаў, наяўнасць шырокай сеткі сувязі, аэрадромаў і пасадачных пляцовак для самалётаў, кіравальнасць усімі партызанскімі атрадамі і брыгадамі ў акупаваных абласцях і раёнах Беларусі,

Усе гэтыя спрыяльныя ўмовы і велізарная сіла самога руху робяць магчымым у сапраўдны момант паставіць перад партызанскім рухам у Беларусі задачу нанясення масіраваных удараў па чыгуначных камунікацыях суперніка ў мэтах карэннай дэзарганізацыі ўсёй чыгуначнай сеткі, якая праходзіць на тэрыторыі Беларусі.

Гэта задача можа быць паспяхова вырашана беларускімі партызанамі не толькі арганізацыяй крушэння воінскіх цягнікоў, выбухаў мастоў, чыгуначных станцый, вывадам са строю паравозаў, вагонаў, але і іншымі шляхамі.

Метадам "рэйкавай вайны" разбурэнне камунікацый можна давесці да ступені катастрафічнай для нямецка-фашысцкіх войскаў. Пры масавым ужыванні гэтага спосабу барацьбы супернік змушаны будзе праводзіць велізарныя працы працаёмкага характару па замене ўзарваных рэйак для аднаўлення шляхоў. Трэба дастаўляць каласальную колькасць сталі, пракату, што для яго будзе амаль невырашальнай задачай.

Карэнная дэзарганізацыя чыгуначных камунікацый ворага складзе гістарычную заслугу беларускіх партызан і партызанак у Вялікай Айчыннай вайне савецкага народа супраць нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Сакратар ЦК КП(б) Беларусі ПАНАМАРЭНКА»
Іві. Дакументы і матэрыялы. Інв. №245. Л. 85-88. Копія.

Фота марша №1

Фота марша №2

Адказы:

1. Беларуская наступальная аперацыя «Баграціён» (23 чэрвеня — 29 жніўня 1944 г.)

У аперацыі ўдзельнічалі чатыры фронты:

1-ы Прыбалтыйскі фронт, 3-і Беларускі фронт, 2-і Беларускі фронт, 1-ы Беларускі фронт (інфармацыя карты).

2. Этап аперацыі «Баграціён», які праводзіўся партызанскім рухам, называўся «Рэйкавая вайна». Задачай партызан з'яўлялася знішчэнне ваенных эшалонаў з войскамі, падрыў чыгуначных мастоў, падпал стацыянарных станцый для разбурэння камунікацый саперніка.

3. Разам з Чырвонай Арміяй у наступальных баях удзельнічалі і партызаны Беларусі.

16 ліпеня 1944 г. у Мінску адбыўся партызанскі парад, прысвечаны вызваленню сталіцы. А на наступны дзень быў арганізаваны парад у Маскве - "парад ганьбы" тых, хто хацеў заняволіць Савецкую краіну: па вуліцы Горкага прайшлі калоны германскіх ваеннапалонных, захопленых падчас баёў пад Мінскам.

На партызанскім парадзе ўсё ішло з ганарліва паднятымі галовамі, неслі сцягі і партрэты. На парадзе ганьбы такой не было. Там калону суправаджалі салдаты і канваіры.

Гэтыя парады павінны былі прадэманстраваць як савецкім грамадзянам, так і саюзнікам, якія не верылі ў поспехі Чырвонай Арміі, наглядныя вынікі разгрому нямецкіх войскаў у Беларусі (інфармацыя з фотадакументаў).

4. Беларуская наступальная аперацыя "Баграціён" (23 чэрвеня - 29 жніўня 1944 г.), названая ў гонар расійскага палкаводца Айчыннай вайны 1812 года П. І. Баграціёна, паказала яркія прыклады высокага майстэрства савецкіх палкаводцаў і военачальнікаў (інфармацыя карты). Наступ савецкіх войскаў быў нечаканым для ворага. У выніку дадзенай аперацыі Германія панесла найцяжэйшыя страты, якія пасля аднавіць ужо была не ў стане (інфармацыя з фотадакументаў).

Крыніца: adu.by Нацыянальны інстытут развіцця адукацыі